

(สำเนา)
เลขรับ ๒๖/๒๕๕๓ วันที่ ๓ พ.ย. ๒๕๕๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๐๑๐๑

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

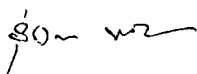
ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชินธิโชติ)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักงานการประชุม

วันนา พิมพ์
ทาน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ดังต่อไปนี้

(๑) ขยายความคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมลูกจ้างทั้งหมด แก้ไขบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” เพื่อให้ชัดเจน และกำหนดบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” เพื่อกำหนดขอบเขตการได้รับยกเว้นการออกเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๕)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ และเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ (๒) และเพิ่มมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระบบการบัญชี ระบบการเสนองบการเงินและการจัดทำรายงานประมาณการรายรับและรายจ่ายของกองทุน (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๗/๑ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้าง การยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน และอัตราจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

(๕) เพิ่มเติมเรื่องการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และแก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการขาดส่งเงินสมทบซึ่งมีผลทำให้สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในแบบรายการการให้รัฐบาลออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนสำหรับคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ การลดอัตราเงินสมทบ การนับระยะเวลานำส่งเงินสมทบ และการคำนวณเงินเพิ่มค้างชำระเงินสมทบ และเพิ่มเติมบทยกเว้นหรือลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และเพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนของผู้ประกันตน หรือผู้มีสิทธิอื่น และแก้ไขระยะเวลาการยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทน รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการขอรับประโยชน์ทดแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ และเพิ่มมาตรา ๕๔/๑ และมาตรา ๕๔/๒)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ การเลือกสถานพยาบาลของผู้ประกันตน คู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ เพื่อเข้ารับบริการทางการแพทย์ และกำหนดให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งลดประโยชน์ทดแทนในกรณีละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งของแพทย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐)

(๙) ยกเลิกบทบัญญัติที่มีให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีหัวใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย (ยกเลิกมาตรา ๖๑)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ของผู้ประกันตน และเพิ่มเติมเงื่อนไขการสิ้นสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนของคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑ ทวิ และเพิ่มมาตรา ๖๑/๒)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร หลักเกณฑ์และอัตรา การได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีทุพพลภาพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย และกำหนดให้ผู้ประกันตนซึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ทุพพลภาพ หรือรับบำนาญชราภาพมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ (๒) และมาตรา ๗๓ ทวิ)

(๑๒) ยกเลิกบทบัญญัติในเรื่องหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร (ยกเลิกมาตรา ๖๘)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย” เป็นคำว่า “บุตร” และเพิ่มเติมให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีทายาทสามารถทำหนังสือระบุบุคคลผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๕ ตีร วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๗ จัตวา)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการถูกเลิกจ้าง สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน และการขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๔ ทวิ)

(๑๕) กำหนดมาตรการลงโทษทางอาญาแก่นายจ้างซึ่งไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๗)

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคมที่ปรึกษาและกรรมการการแพทย์ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาการขาดส่งเงินสมทบ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ ยกเลิกการตัดสิทธิผู้ประกันตนซึ่งไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีเจ็บป่วยหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพหรือถึงแก่ความตาย เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบสำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และให้รัฐบาลออกเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเป็นรายปีในอัตราเท่ากับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขที่รัฐบาลจ่ายให้แก่กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อให้คู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย และเพิ่มบทบัญญัติให้ยกเว้นหรือลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบกิจการ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้าง รวมทั้งกำหนดโทษทางอาญาในกรณีนายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ เพื่อให้การประกันสังคมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

- (๒) ผู้อำนวยการหรือครูของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- (๓) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา หรือแพทย์ฝึกหัด ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถานพยาบาลนั้น
- (๔) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศและไปประจำทำงานในต่างประเทศ
- (๕) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๖) หน่วยงานของรัฐ กิจการ หรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลงถึงขนาดไม่อาจประกอบการงานตามปกติได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการแพทย์”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ว่างงาน” และ “กองทุน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

““ภัยพิบัติ” หมายความว่า อัคคีภัย วัตภัย และอุทกภัย ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันสังคม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ กับผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละห้าคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๘/๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปีในด้านระบบงานประกันสังคม ด้านบริหารจัดการ ด้านการแพทย์ ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวนไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ

มาตรา ๘/๒ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือสถานประกอบการของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่
- (๘) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือมีประโยชน์ได้เสียในกิจการที่เป็นคู่สัญญาหรือมีธุรกิจเกี่ยวข้องกับสำนักงาน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๐ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการให้ออก แล้วแต่กรณี เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๘/๒

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือที่ปรึกษาพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลในประเภทเดียวกันตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๘/๑ เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาแทน แล้วแต่กรณี และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการหรือที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในระหว่างที่ที่ปรึกษาซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของที่ปรึกษาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการแพทย์” ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นมีจำนวนรวมกันไม่เกินสิบหกคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ให้ผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการ

ประธานกรรมการและกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งอย่างน้อยต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านอายุรกรรม ศัลยกรรม สูตินรีเวชกรรม ออร์โทพีดิกส์ เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข หรือการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘/๒ มาตรา ๑๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ อัตรา และระยะเวลาในการรับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๔/๑ กองทุนต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการแยกตามประเภทหรือกลุ่มของประโยชน์ทดแทน มีบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงินสินทรัพย์ และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควร พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการเสนองบการเงินของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว ต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อตรวจสอบรับรอง ก่อนเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้รัฐมนตรีเสนองบการเงินของกองทุนตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ ในหมวด ๓ กองทุนประกันสังคม ลักษณะ ๑ บททั่วไป แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๒๗/๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานประมาณการรายรับและรายจ่าย ที่แสดงถึงเสถียรภาพของกองทุนและความสามารถในการดำเนินการในอนาคตเสนอต่อ คณะกรรมการเพื่อทราบภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้างและแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง ต้องนำส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๖ วรรคสี่ ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ บุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา ๓๓ จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน

หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบของผู้ประกันตน ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทน ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ สิ้นสุดลงเมื่อผู้ประกันตนนั้น

- (๑) ตาย
- (๒) ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ อีก
- (๓) แสดงความจำนงต่อสำนักงานว่าไม่ประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป
- (๔) ไม่ส่งเงินสมทบห้าเดือนติดต่อกัน

(๕) ภายในระยะเวลาสิบสองเดือนส่งเงินสมทบมาแล้วไม่ครบห้าเดือน การสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๔) สิ้นสุดลงตั้งแต่เดือนแรกที่ไม่ส่งเงินสมทบ และการสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตาม (๕) สิ้นสุดลงในเดือนที่ส่งเงินสมทบไม่ครบห้าเดือน”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ต่อสำนักงานเปลี่ยนแปลงไป ให้นายจ้างแจ้งเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๖ ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย ฝ่ายละเท่ากันตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงานตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐบาลออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนสำหรับคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย เป็นรายปีในอัตราเท่ากับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขที่รัฐบาลจ่ายให้แก่กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติต่อประชาชนหนึ่งคนในระยะเวลาหนึ่งปี

สำหรับการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ ให้รัฐบาลและผู้ประกันตนออกเงินสมทบเข้ากองทุน โดยรัฐบาลออกหนึ่งเท่าและผู้ประกันตนออกสองเท่าของอัตราเงินสมทบที่แต่ละฝ่ายต้องออกตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งและวรรคสอง แต่ถ้าผู้ประกันตนนั้นได้จ่ายเงินสมทบตามมาตรา ๓๙ มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้ผู้ประกันตนออกเงินสมทบตามอัตราเงินสมทบที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

การกำหนดอัตราเงินสมทบตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กำหนดโดยคำนึงถึงประโยชน์ทดแทนและค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงานตามมาตรา ๒๔

ค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แต่ละคน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เศษของเงินสมทบที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าสิบสตางค์ขึ้นไปให้นับเป็นหนึ่งบาท ถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง ในกรณีที่ผู้ประกันตนทำงานกับนายจ้างหลายราย ให้คำนวณเงินสมทบจากค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างแต่ละราย”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๔๖/๑ ในกรณีที่ท้องที่หนึ่งท้องที่ใดประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของนายจ้างประเภทหนึ่งประเภทใด รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ยกเว้นหรือลดหย่อนการออกเงินสมทบก็ได้

การออกประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ประกอบกับเสถียรภาพของกองทุนเป็นสำคัญ แต่จะยกเว้นหรือลดหย่อนได้คราวละไม่เกินหกเดือน”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๔๗ ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่จะต้องนำส่งเป็นเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๖ และให้ถือว่าผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบแล้วตั้งแต่วันที่ส่งค่าจ้าง

ให้นายจ้างนำเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนที่ได้หักไว้ตามวรรคหนึ่งและเงินสมทบในส่วนของนายจ้างส่งให้แก่สำนักงานภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดจากเดือนที่มีการหักเงินสมทบไว้ พร้อมทั้งยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ ทั้งนี้ ตามแบบและวิธีการที่เลขาธิการประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๔๙ นายจ้างซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบในส่วนของตนหรือในส่วนของผู้ประกันตน หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตรา

ร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่นายจ้างยังมีได้นำส่งหรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

- (๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
- (๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร
- (๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ
- (๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย
- (๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร
- (๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ
- (๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙

สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งไม่อาจโอนกันได้และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๔/๑ และมาตรา ๕๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๕๔/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๓ ให้คู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยกรณีทุพพลภาพ หรือกรณีตาย แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๔/๒ การเรียกร้องหรือการได้มาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้พึงได้ตามกฎหมายอื่น”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใดเห็นว่าตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๕๔ และประสงค์จะขอรับประโยชน์ทดแทนนั้น ให้ยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนต่อสำนักงานภายในสองปีนับแต่วันที่มิสิทธิ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด และให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายพิจารณาสั่งการโดยเร็ว

ในกรณียื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนเกินสองปีนับแต่วันที่มิลิทธิ ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวต่อเลขาธิการ หากเลขาธิการเห็นว่ามิใช่เหตุผลและความจำเป็นเพียงพอให้รับคำขอนั้นไว้พิจารณา

ในกรณีที่มีการส่งจ่ายประโยชน์ทดแทนตามวรรคหนึ่งเป็นตัวเงิน และได้แจ้งให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิทราบแล้ว ให้ผู้ประกันตนหรือบุคคลซึ่งมีสิทธิมารับเงินดังกล่าวโดยเร็ว หากไม่มารับภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณโดยนำค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบสูงสุดสามเดือนภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิมารวมกันเป็นฐานในการคำนวณแล้วหารด้วยเก้าสิบ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีค่าจ้างไม่ครบสามเดือน ให้คำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยเป็นรายวัน”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘ การรับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณีที่เป็นการบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตน หรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ จะต้องรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามมาตรา ๕๙

รายละเอียดและเงื่อนไขเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ที่ผู้ประกันตน หรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ จะได้รับ ให้เป็นไปตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๙ ให้เลขาธิการประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดรายชื่อสถานพยาบาลที่ผู้ประกันตน หรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ มีสิทธิไปรับบริการทางการแพทย์

ให้ผู้ประกันตน หรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ เลือกสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่งสำหรับการไปรับบริการทางการแพทย์ของตนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้ประกันตน หรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ไม่สามารถไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามวรรคสองได้โดยเหตุประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยฉุกเฉิน ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินทดแทนค่าบริการทางการแพทย์ที่ต้องจ่ายให้แก่สถานพยาบาลอื่นที่ไปเข้ารับบริการทางการแพทย์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และจำนวนที่เลขาธิการประกาศกำหนด ทั้งนี้ จำนวนเงินทดแทนค่าบริการทางการแพทย์จะต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในกรณีผู้ประกันตน หรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามวรรคสองแล้ว แต่อาจเกิดอันตรายต่อตนเอง เพราะเหตุบริการที่ให้ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่เหมาะกับลักษณะของการเจ็บป่วย หรือให้บริการ เน้นซ้ำ ให้ผู้นั้นมีสิทธิเข้ารับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลอื่น โดยให้สถานพยาบาล ตามวรรคสองเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ แต่ถ้าสถานพยาบาลที่ผู้ประกันตน หรือคู่สมรส หรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ไปรับบริการเป็นสถานพยาบาลของทางราชการ ให้จ่ายตามจำนวนที่จ่ายจริง

ให้สำนักงานจ่ายค่าใช้จ่ายตามวรรคสี่ให้แก่ผู้ประกันตน หรือคู่สมรสหรือบุตร ของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ หรือสถานพยาบาลที่ผู้นั้นไปรับบริการทางการแพทย์ตามวรรคสี่ และให้สำนักงานเรียกเก็บคืนจากสถานพยาบาลตามวรรคสอง

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผู้ประกันตน หรือคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตน ตามมาตรา ๓๓ ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลแล้วละเลยหรือไม่ปฏิบัติตาม คำแนะนำหรือคำสั่งของแพทย์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย จะสั่งลดประโยชน์ทดแทนก็ได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการแพทย์”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ในช่วงเวลาเดียวกัน ให้มีสิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ เพียงประเภทเดียว”

มาตรา ๓๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑/๒ ในหมวด ๑ บททั่วไป ลักษณะ ๓ ประโยชน์ทดแทน แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

“มาตรา ๖๑/๒ สิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือ เจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย สำหรับคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ สิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ตาย หรือสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง
- (๒) บุตรอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) คู่สมรสหรือบุตรเป็นผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในฐานะผู้ประกันตน ตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ หรือในฐานะบุคคลตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๔๑ วรรคสาม แล้วแต่กรณี

(๔) คู่สมรสหรือบุตรเป็นผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลจากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตรสำหรับตนเองหรือภริยาต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดเดือน

ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่มีภริยา หากผู้ประกันตนอยู่กินฉันสามีภริยากับหญิงใด โดยเปิดเผยตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตรสำหรับหญิงนั้นด้วย

ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร ให้ผู้ประกันตนแต่ละคนมีสิทธิได้รับสำหรับการคลอดบุตรไม่เกินสองครั้ง”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามอัตราและระยะเวลาที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เงินทดแทนการขาดรายได้ต้องไม่เกินอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗

ในกรณีที่ผู้ประกันตนทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน และการทุพพลภาพนั้นมีระดับความสูญเสียรุนแรงตามที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าจ้างตามมาตรา ๕๗ ตลอดชีวิต”

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เงินสงเคราะห์กรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์นั้น แต่ถ้าผู้ประกันตนมิได้มีหนังสือระบุไว้ ก็ให้นำมาเฉลี่ยจ่ายให้แก่สามีหรือภริยา บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนในจำนวนที่เท่ากัน ดังต่อไปนี้

(ก) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่สามสิบหกเดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบเดือน ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คุณด้วยสาม

(ข) ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่หนึ่งร้อยยี่สิบเดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เป็นจำนวนเท่ากับร้อยละห้าสิบของค่าจ้างรายเดือนที่คำนวณได้ตามมาตรา ๕๗ คุณด้วยสิบ”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓/๑ ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามมาตรา ๖๔ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ หรือผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินบำนาญชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพหรือเงินสงเคราะห์ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังตามมาตรา ๖๔ หรือทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ โดยให้นำเงินทดแทนการขาดรายได้ที่ผู้ประกันตนได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนถึงแก่ความตายมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ แต่ถ้าผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตายตามมาตรา ๗๓ ด้วย ให้ได้รับเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๗๓ เท่านั้น

(๒) ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งได้รับเงินบำนาญชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินค่าทำศพตามมาตรา ๗๓ (๑)”

มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ตริ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ตริ ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตรสำหรับบุตรซึ่งมีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกินสองคน บุตรดังกล่าวไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๗ จัตวา ในกรณีที่ผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพตามมาตรา ๗๗ ทวิ ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทน หรือผู้รับเงินบำนาญ

ชราภาพถึงแก่ความตายภายในหกสิบเดือนนับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้ทายาท
ของผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ

ทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) บุตร ยกเว้นบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น
ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ประกันตนที่ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีภริยาที่ได้รับหนึ่งส่วน และ

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อน ให้แบ่ง
เงินตามมาตรา ๗๗ (๒) ในระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีผู้ประกันตนไม่มีทายาทผู้มีสิทธิตามวรรคสอง ให้บุคคลซึ่งผู้ประกันตน
ทำหนังสือระบุไว้เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม
พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๘ ลูกจ้างซึ่งเป็นผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณี
ว่างงานต่อเมื่อภายในระยะเวลาสิบห้าเดือนก่อนการว่างงาน ผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้ว
ไม่น้อยกว่าหกเดือน และจะต้องเป็นผู้ที่อยู่ในเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกันตนเป็นผู้มีความสามารถในการทำงาน พร้อมทั้งจะทำงาน
ที่เหมาะสมตามที่จัดหาให้หรือต้องไม่ปฏิเสธการฝึกงาน และได้ขึ้นทะเบียนไว้ที่สำนักจัดหางาน
ของรัฐ โดยต้องไปรายงานตัวไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง

(๒) ผู้ประกันตนต้องมีได้ว่างงานเนื่องจากถูกเลิกจ้างด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด
ที่ทำให้ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน หรือถูกเลิกจ้าง
โดยมีความผิดตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของทางราชการในกรณีเป็นลูกจ้างของส่วนราชการ

(๓) ผู้ประกันตนต้องมีได้ว่างงานเนื่องจากการลาออกจากการงานหรือหยุดงานไป
เว้นแต่การลาออกจากการงานหรือหยุดงานไปเนื่องด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ประกันตนถูกข่มขู่ บังคับ ฉ้อฉล หรือหลอกลวง

(ข) ผู้ประกันตนไม่สามารถทำงานอยู่ต่อไปได้เนื่องจากสภาพการทำงาน
หรือลักษณะงานก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ เนื่องจากถูกนายจ้าง
หรือบุคคลที่ทำงานหรือพักอาศัยในสถานประกอบกิจการของนายจ้างล่วงเกิน คุกคาม
หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญทางเพศ หรือเนื่องจากถูกกระทำการใด ๆ อันไม่เป็นธรรม

(ค) นายจ้างย้ายสถานประกอบกิจการไปตั้ง ณ สถานที่อื่น อันมีผลกระทบต่อ
สำคัญต่อการดำรงชีวิตตามปกติของผู้ประกันตนหรือครอบครัว หรือผู้ประกันตนถูกนายจ้างสั่ง
หรือส่งให้ไปประจำทำงานสำนักงานสาขาหรือหน่วยงานอื่นที่มีระยะห่างจากสถานที่ทำงานเดิม
หรือที่พักอาศัยเกินกว่าห้าสิบกิโลเมตร

(๔) ผู้ประกันตนต้องมีใช้ผู้ใช้สิทธิรับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ
ตามหมวด ๗ ในลักษณะนี้”

มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔/๑ กำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๗ ทวิ ถ้าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกำหนดเวลานั้นมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ และได้ยื่นคำร้องเพื่อขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาโดยแสดงเหตุแห่งความจำเป็นนั้น ถ้าเลขาธิการเห็นสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปก็ได้ ทั้งนี้ ต้องยื่นคำร้องภายในสิบห้าวันนับแต่เหตุจำเป็นนั้นสิ้นสุดลง

การขยายเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๗ ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดเงินเพิ่ม”

มาตรา ๔๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๗ นายจ้างผู้ใดยื่นแบบรายการตามมาตรา ๓๔ หรือแจ้งขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการตามมาตรา ๔๔ เป็นเท็จ หรือไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๔๓ ผู้ใดเคยได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๔ ผู้ใดมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานจากกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนนั้นต่อไปจนครบตามสิทธิ

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการประกันสังคมและคณะกรรมการการแพทย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม

พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๔๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติ บางประการไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมให้เป็นปัจจุบันโดยแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ เกี่ยวกับการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๔ (๗) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการ ประกันสังคม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคมและกรรมการการแพทย์ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและ ประสบการณ์ที่เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย บทบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาการขาดส่ง เงินสมทบที่มีผลให้ความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ สิ้นสุดลงและขยายระยะเวลาการยื่น คำขอรับประโยชน์ทดแทน การคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ การจ่าย ประโยชน์ทดแทนในกรณีเจ็บใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย และสิทธิการได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร กรณีตาย กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน เพื่อขยายความคุ้มครองให้ผู้ประกันตนได้รับ สิทธิประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และอัตราให้รัฐบาลออกเงินสมทบ สำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทดแทนเพิ่มขึ้น และให้รัฐบาลออกเงิน สมทบเข้ากองทุนเป็นรายปีในอัตราเท่ากับค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเพื่อให้คู่สมรสและบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ มีสิทธิ ได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย และเพิ่ม บทบัญญัติที่กำหนดให้ยกเว้นหรือลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรง เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของนายจ้างหรือผู้ประกอบการซึ่งประสบภัยพิบัติอย่างร้ายแรง รวมทั้งกำหนดให้สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนไม่อาจโอนกันได้ ไม่อยู่ในความผิดแห่งการบังคับคดี และไม่ตัดสิทธิหรือประโยชน์ที่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิพึงได้ตามกฎหมายอื่น ตลอดจนกำหนดโทษ ทางอาญาในกรณีนายจ้างไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ เพื่อให้การประกันสังคมเป็นไป ตามวัตถุประสงค์และอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบประกันสังคมเพิ่มขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ขยายความคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ลูกจ้าง” เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมลูกจ้างทั้งหมด แก้ไขบทนิยามคำว่า “ทุพพลภาพ” เพื่อให้ชัดเจน และกำหนดบทนิยามคำว่า “ภัยพิบัติ” เพื่อกำหนดขอบเขตการได้รับยกเว้นการออกเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๕)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการแพทย์ และเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประกันสังคม ที่ปรึกษา และกรรมการการแพทย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ (๒) และเพิ่มมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระบบการบัญชี ระบบการเสนองบการเงินและการจัดทำรายงานประมาณการรายรับและรายจ่ายของกองทุน (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๗/๑ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗)

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้าง การยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน และอัตราจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

๒.๕ เพิ่มเติมเรื่องการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตน ตามมาตรา ๔๐ และแก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการขาดส่งเงินสมทบซึ่งมีผลทำให้สิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

๒.๖ แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงในแบบรายการการให้รัฐบาลออกเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนสำหรับคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ การลดอัตราเงินสมทบ การนับระยะเวลา นำส่งเงินสมทบ และการคำนวณเงินเพิ่มค้างชำระเงินสมทบ และเพิ่มเติมบทยกเว้นหรือลดหย่อนการออกเงินสมทบในกรณีเกิดภัยพิบัติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และเพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

๒.๗ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุนของผู้ประกันตน หรือผู้มีสิทธิอื่น และแก้ไขระยะเวลาการยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทน รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการขอรับประโยชน์ทดแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๖ และเพิ่มมาตรา ๕๔/๑ และมาตรา ๕๔/๒)

๒.๘ แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการคำนวณค่าจ้างรายวันในการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ การเลือกสถานพยาบาลของผู้ประกันตน คู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ เพื่อเข้ารับบริการทางการแพทย์ และกำหนดให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งลดประโยชน์ทดแทนในกรณีละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่งของแพทย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐)

๒.๙ ยกเลิกบทบัญญัติที่มีให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีจใจหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย (ยกเลิกมาตรา ๖๑)

๒.๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๗๑ ของผู้ประกันตน และเพิ่มเติมเงื่อนไขการลีสสิทธิต่างได้รับประโยชน์ทดแทนของคู่สมรสหรือบุตรของผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑ ทวิ และเพิ่มมาตรา ๖๑/๒)

๒.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร หลักเกณฑ์และอัตราการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีทุพพลภาพและเงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนถึงแก่ความตาย และกำหนดให้ผู้ประกันตนซึ่งเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ทุพพลภาพ หรือรับบำนาญชราภาพมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓ (๒) และมาตรา ๗๓ ทวิ)

๒.๑๒ ยกเลิกบทบัญญัติในเรื่องหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร (ยกเลิกมาตรา ๖๔)

๒.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย” เป็นคำว่า “บุตร” และเพิ่มเติมให้ผู้ประกันตนซึ่งไม่มีทายาทสามารถทำหน้าที่อรรถุระบุคคลผู้มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จชราภาพ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๕ ตริ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๗ จัตวา)

๒.๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการถูกเลิกจ้าง สิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน และการขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๔ และมาตรา ๘๔ ทวิ)

๒.๑๕ กำหนดมาตรการลงโทษทางอาญาแก่นายจ้างซึ่งไม่ยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๗)

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ศึกษาหลักกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ ประเทศเยอรมัน

ประเทศเยอรมันเป็นประเทศที่มีการประกันสังคมขึ้นเป็นประเทศแรก โดยการคุ้มครองในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมของประเทศเยอรมัน (The Social Insurance Act of Germany) นอกจากจะคุ้มครองผู้ประกันตนแล้ว ยังให้การคุ้มครองถึงบุตรที่อยู่ในความดูแลของผู้ประกันตนด้วย

สำหรับกรณีทุพพลภาพ กฎหมายให้การคุ้มครองแก่ผู้ประกอบอาชีพเกือบทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้าง ผู้ฝึกงาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งได้รับการคุ้มครองโดยมีระบบพิเศษกำหนดประโยชน์ทดแทนในรูปของเงินบำนาญ เงินสงเคราะห์แก่ผู้ประกันตนและเงินสงเคราะห์แก่ผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตน สำหรับกรณีคลอดบุตร ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์ทดแทนทางการแพทย์ การรักษาพยาบาล เงินช่วยเหลือการคลอดบุตร และรัฐจะให้เงินอุดหนุนสำหรับการคลอดบุตร

๓.๒ ประเทศสวีเดน

สวีเดนเป็นประเทศที่ได้ชื่อว่ามีระบบสวัสดิการและการสังคมสงเคราะห์ที่ดีที่สุดประเทศหนึ่ง และถือได้ว่าเป็นประเทศแม่แบบ (Swedish Model) ของระบบประกันสังคมของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จนเป็นที่มาของระบบสวัสดิการสังคมที่ดีที่สุดแถบคาบสมุทรนอร์ดิก (Nordic Welfare Model) ที่ถือว่ามีประสิทธิภาพและเอื้อประโยชน์แก่บุคคลและกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคมที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ประกันตนและบุคคลที่อยู่ภายใต้อุปการะของผู้ประกันตน ได้แก่

(๑) กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (The Social Insurance Act 1999)

สำหรับการประกันสังคมในสวีเดน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (The Social Insurance Act 1999 (amendment 2003)) ได้กำหนดให้มีการคุ้มครองผลประโยชน์เป็นรายบุคคล โดยกฎหมายได้บัญญัติให้มีการชดเชยการขาดรายได้เมื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่สามารถเลี้ยงดูตนเองหรือไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่ว่าจะเกิดจากการเจ็บป่วยหรือต้องรับภาระในการเลี้ยงดูบุตรที่เจ็บป่วย โดยระบบประกันสังคมจะเข้าไปดูแลจ่ายค่าใช้จ่ายเมื่อบุคคลนั้นเจ็บป่วยหรือตกอยู่ในภาวะทุพพลภาพ หรือแม้แต่กรณีที่บุคคลดังกล่าวชราภาพลงหรือกรณีที่ครอบครัวใดต้องรับภาระในการเลี้ยงดูบุตรหลายคน ทั้งนี้ ประเทศสวีเดนได้นำเอาระบบการให้บริการทางการแพทย์ในกรณีที่ผู้ประกันตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานของประเทศเยอรมันมาใช้ โดยผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างจะได้รับประโยชน์ทดแทนในรูปของบริการทางการแพทย์และเงินทดแทนการขาดรายได้โดยไม่ต้องจ่ายเงินสมทบ และการคุ้มครองนี้ครอบคลุมถึงบุคคลในครอบครัวที่อยู่ในความดูแลของผู้ประกันตนด้วย

ในกรณีของบุคคลที่เกษียณอายุการทำงาน หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือกรณีของครอบครัวที่มีบุตรมาก ระบบประกันสังคมจะเข้าช่วยเหลือและสนับสนุนทางการเงินที่จำเป็นแก่กรณีนั้น ๆ และในกลุ่มบุคคลเดียวกันอาจได้รับความช่วยเหลือสงเคราะห์เพิ่มหรือซ้ำอีกได้หากมีหลักฐานปรากฏว่ามีความเสี่ยงมากขึ้นที่จะไม่สามารถทำงานได้ และอาจจะเบิกจ่ายเงินประกันสังคมในจำนวนที่แตกต่างกัน เช่น สองครอบครัวที่มีสภาพความเป็นอยู่คล้ายกัน แต่ครอบครัวหนึ่งมีบุตร กับอีกครอบครัวหนึ่งที่ไม่มีบุตร หรือกรณีบุคคลในวัยทำงานกับบุคคลสูงอายุ

(๒) กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (The Act Concerning Support and Service for Persons with Certain Functional Impairments (*Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade* : LSS)) และกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (The Assistance Benefits Act 1993) (Amendment 2005) หรือ The Act Concerning Compensation for Assistance (*Lagen om Assistansersättning* : LASS))

กฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคในการดำเนินชีวิตและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม ของผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตให้เป็นระบบเดียวกัน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติเหมือนบุคคลทั่วไป บุคคลที่เป็นผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตซึ่งได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้ ได้แก่

(๑) ผู้ที่มีปัญหาทางสติปัญญาพัฒนาล่าช้า บุคคลกลุ่มพิเศษหรือ ออร์ทิสติก (Autistic) หรือผู้มีปัญหาในลักษณะคล้ายกัน

(๒) บุคคลที่มีความพิการทางสติปัญญาแต่กำเนิดหรือสมองได้รับการทำลายหรือเนื้อสมองเสียหายหรือเป็นผลมาจากความเจ็บป่วยหรือปัจจัยภายนอกอื่น ๆ

(๓) ผู้สูงอายุที่ตามธรรมชาติร่างกายและสมองเสื่อมลงจนเป็นเหตุให้เกิดปัญหาทางสติปัญญา รวมถึงการได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจจากความยากลำบากในการใช้ชีวิตประจำวันและต้องเข้ารับการบำบัดดูแลอย่างเข้มงวด

สำหรับการช่วยเหลือตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) นี้ รัฐจะให้การช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษา แนะนำ และดูแล แก่ผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตสำหรับการดำเนินชีวิตตามปกติ การจัดหาที่พักเป็นการชั่วคราวหรือถาวร รวมถึงการช่วยเหลือในการจัดบุคลากรพิเศษเป็นการเฉพาะ เพื่อให้บริการสำหรับผู้ยื่นขอรับการสงเคราะห์ที่มีปัญหาความพิการทางกายหรือทางจิต และมีอายุเกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ โดยอาจขอความช่วยเหลือให้รัฐจัดหาผู้ช่วยหรือคนดูแล ๑ ถึง ๒ คน เพื่อช่วยดูแลภารกิจส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นการดูแลด้านอาหาร การซักล้างทำความสะอาดและช่วยแต่งกาย ตลอดจนช่วยติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นและให้ความรู้กับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต

ส่วนการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตนั้น นอกจากกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) แล้ว ยังมีกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (LASS) เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย กล่าวคือ หากผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตมีความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือไม่เกิน ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การช่วยเหลือทางการเงินจะเป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) โดยหน่วยงานเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจำนวน แต่ถ้าผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิตมีความประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือเพื่อความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตตามปกติเกินกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ (LASS) โดยสำนักงานประกันสังคมประจำท้องถิ่น (The Local Insurance Office) จะเป็นผู้พิจารณาค่าขอเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ และหน่วยงานเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้รับผิดชอบเฉพาะค่าใช้จ่ายในระหว่าง ๒๐ วันแรกหลังจากที่ได้รับอนุมัติเงินสงเคราะห์ช่วยเหลือ

อย่างไรก็ตาม เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือกรณีพิเศษนี้ไม่ได้จ่ายให้กับผู้ประสบปัญหาความผิดปกติทางกายหรือทางจิตหรือผู้ที่มีสมรรถภาพบกพร่องตามกฎหมายเกี่ยวกับการสนับสนุนช่วยเหลือและการบริการสำหรับผู้สูญเสียสมรรถภาพทางกายและทางจิต (LSS) ทั้งหมด แต่จะจ่ายให้กับบุคคลผู้มีเงื่อนไขบางประการโดยเฉพาะผู้ที่มีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยหรือคนดูแลเพื่อช่วยดูแลภารกิจส่วนตัวเท่านั้น นอกจากนี้ เงินสงเคราะห์ช่วยเหลือนี้จะไม่จัดสรรให้กับผู้ได้รับการสงเคราะห์ตามมาตราการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ (The Health and Medical Services Act 1982)

(๓) กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์
(The Health and Medical Services Act 1982)

กฎหมายฉบับนี้ถือเป็นหลักของระบบสวัสดิการสังคมและเป็นประเด็นที่ประชาชนในสังคมสวีเดนให้ความสนใจมากที่สุด การสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ของสวีเดนมีหลักการที่จะให้การดูแลอย่างเท่าเทียมและตรงตามความต้องการที่แท้จริง ซึ่งจะต้องสามารถควบคุมได้อย่างเป็นประชาธิปไตยและมีการสนับสนุนด้านเงินทุนที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐและภาคเอกชน นอกจากนี้ จะต้องมึลักษณะของการบริการที่มีคุณภาพสูงและสามารถเข้าถึงได้โดยง่ายโดยจะคำนึงถึงผู้ป่วยเป็นอันดับแรก

วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าจะมีสุขภาพที่ดีและได้รับการดูแลที่เท่าเทียมกัน การบริการด้านสุขภาพจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยคำนึงถึงความต้องการด้านสาธารณสุขและการบริการด้านการแพทย์ที่ตรงตามความต้องการและเหมาะสมเป็นประการแรก

๓.๓ ประเทศสหรัฐอเมริกา

หลักการของกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (Social Security Act (Chapter 7 ของ Title 42 ของ US Code)) คือ การกำหนดให้มีสวัสดิการทั่วไปแก่ประชาชน โดยการสร้างระบบผลประโยชน์คุ้มครองแก่ผู้สูงอายุ การส่งเสริมให้แต่ละรัฐสามารถให้ความช่วยเหลือที่เพียงพอและเหมาะสมแก่ผู้สูงอายุในรัฐของตน การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้พิการทางสายตา เยาวชนที่ยังไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้และเยาวชนผู้พิการ การให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่แม่และเด็ก การให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพสาธารณะ และการบริหารจัดการกฎหมายเกี่ยวกับการชดเชยการว่างงาน นอกจากนี้ กฎหมายนี้ยังกำหนดให้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการประกันสังคม” (Social Security Board) และกำหนดให้มีการหารายได้ ทั้งนี้ การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ประกันตนและบุคคลที่อยู่ภายใต้อุปการะของผู้ประกันตนตามกฎหมายฉบับนี้ มีดังนี้

(๑) การคุ้มครองลูกจ้างที่เกษียณอายุ สมาชิกในครอบครัวของลูกจ้างที่เสียชีวิต และลูกจ้างที่เจ็บป่วยหรือทุพพลภาพ มีลักษณะเดียวกับกฎหมายประกันสังคมของประเทศไทย กล่าวคือ เป็นการให้หลักประกันและความคุ้มครองแก่ปัจเจกบุคคลจากภัยที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ โดยวิธีการที่รัฐบาลกระจายความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ไปยังสมาชิกทั้งหมดในสังคม ซึ่งส่งผลให้ไม่มีครอบครัวใดต้องรับภาระทั้งหมดที่เกิดจากภัยนั้นแต่เพียงผู้เดียว โดยผู้ที่มีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายนี้ คือ

(๑.๑) ลูกจ้างที่พ้นวัยทำงานแล้ว (เกษียณอายุ)

(๑.๒) ครอบครัวของลูกจ้างที่เสียชีวิต และ

(๑.๓) ผู้ที่ถูกเลิกจ้างเนื่องจากความเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ ทั้งนี้ ลูกจ้างที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้ต้องเคยถูกจ้างงานเป็นระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนดและต้องส่งเงินสมทบตามระบบประกันสังคม เมื่อลูกจ้างผู้นั้นมีคุณสมบัติและมีสิทธิได้รับการคุ้มครองแล้ว สมาชิกในครอบครัวของบุคคลนั้นตามที่กฎหมายกำหนดก็จะมีสิทธิเช่นเดียวกัน

(๒) การให้เงินช่วยเหลือสำหรับการให้บริการด้านสุขภาพของแม่และเด็ก เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสุขภาพของแม่และเด็กให้ดีขึ้น โดยผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์ทดแทน ในรูปการบริการทางการแพทย์

(๓) การให้เงินแก่รัฐเพื่อสนับสนุนโครงการให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่รัฐในการดำเนินการ คือ

(๓.๑) ให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขแก่ครอบครัวที่มีบุตรภายใต้ การดูแล ผู้สูงอายุ คนตาบอด และคนพิการ ซึ่งมีรายได้และแหล่งเงินทุนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ที่จำเป็นสำหรับการรักษาพยาบาล และ

(๓.๒) ให้การฟื้นฟูและบำบัดแก่บุคคลดังกล่าวเพื่อให้สามารถ พึ่งตนเองได้อีกครั้ง กล่าวคือ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมของประเทศสหรัฐอเมริกา ให้การคุ้มครองในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานแก่ผู้ประกันตนและ บุคคลที่อยู่ภายใต้อุปการะของผู้ประกันตน

๓.๔ ประเทศฝรั่งเศส

ประมวลกฎหมายการสังคมสงเคราะห์และการช่วยเหลือครอบครัว (Code de l'Action Sociale et des Familles) ได้บัญญัติถึงการช่วยเหลือครอบครัวที่ประสบกับปัญหา การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม และบุคคลประเภทต่าง ๆ เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ที่ไม่มีประกัน สุขภาพ ผู้ยากจนและผู้ที่ถูกกีดกันออกจากสังคมที่อาจจะมีปัญหาการอยู่รอดในสังคมหากปราศจาก การช่วยเหลือจากรัฐ จึงอาจกล่าวได้ว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคมหรือคนไร้ที่พึ่งนั่นเอง ซึ่งประมวลกฎหมายการสังคมสงเคราะห์นี้ได้บัญญัติถึงแนวนโยบายของรัฐในการสังคมสงเคราะห์ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมประเภทต่าง ๆ แนวทางการให้ความช่วยเหลือ การกำหนดหน่วยงานของรัฐ ที่รับผิดชอบทั้งในระดับส่วนกลางและระดับส่วนท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ๆ หลักเกณฑ์การประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการสังคมสงเคราะห์ และการประกอบอาชีพของ บุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์และการให้ ความช่วยเหลือครอบครัว

สำหรับการดำเนินการสังคมสงเคราะห์และการช่วยเหลือทางการแพทย์ จะเป็นไปตามผลการประเมินความจำเป็นและความต้องการของสมาชิกในกลุ่มสังคมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ บุคคลและครอบครัวที่ไม่อาจต่อสู้กับสถานการณ์ ที่ไม่มั่นคงหรือความยากจนได้ รัฐ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานประกันสังคม สมาคม และองค์กร ทางสังคมและทางการแพทย์ จะจัดให้มีการช่วยเหลือทางการเงินหรือความช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ โดยการสังคมสงเคราะห์และความช่วยเหลือทางการแพทย์จะดำเนินการด้วยความเคารพในศักดิ์ศรี ที่เท่าเทียมกันของมนุษย์ทุกคน และพร้อมที่จะตอบสนองต่อความจำเป็นของบุคคลแต่ละคน และมีหลักประกันในความเท่าเทียมกันของการเข้ารับบริการในดินแดนของประเทศฝรั่งเศส โดยแต่ละจังหวัดจะต้องจัดให้มีแผนฉุกเฉินสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการในสถานการณ์พิเศษ แผนฉุกเฉินนี้เป็นการจัดทำร่วมกันระหว่างผู้แทนของรัฐประจำจังหวัดกับประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และจะมีการปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนโดยผู้แทนของรัฐประจำจังหวัด

๓.๕ ประเทศญี่ปุ่น

ระบบประกันสุขภาพของลูกจ้าง (Employees' Health Insurance : EHI) ของประเทศญี่ปุ่น เป็นระบบประกันการรักษาพยาบาลที่สำคัญที่สุดสำหรับลูกจ้างที่อยู่ในภาคเอกชน ภายใต้ระบบนี้ ผู้รับประกัน (รัฐ) จะให้ประโยชน์ทดแทนแก่ผู้ประกันตนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยที่มีได้เกิดจากการทำงาน การเสียชีวิต และการคลอดบุตร การคุ้มครองดังกล่าวยังครอบคลุมถึงบุคคลที่อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนด้วย โดยบุคคลที่อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนจำกัดเฉพาะบุคคลที่มีสิทธิได้รับการดูแลจากผู้ประกันตนเท่านั้น ได้แก่

(๑) บรรพบุรุษโดยตรง ผู้สืบสันดานชั้นบุตรและหลาน คู่สมรส (รวมทั้งคู่สมรสตามกฎหมายจารีตประเพณี) และน้องของผู้ประกันตน

(๒) สมาชิกในครอบครัวที่เป็นรุ่นเดียวกับผู้ประกันตนและอยู่ในบ้านเดียวกับผู้ประกันตน

(๓) บิดามารดาและบุตรของคู่สมรส (รวมทั้งคู่สมรสตามกฎหมายจารีตประเพณี) ที่อยู่บ้านเดียวกับผู้ประกันตน
